

Na osnovu člana V 3. (d) Ustava Bosne i Hercegovine i saglasnosti Parlamentarne skupštine Bosne i Hercegovine (Odluka PS BiH, broj 272/08 od 29. oktobra 2008. godine), Predsjedništvo Bosne i Hercegovine na 48. sjednici, održanoj 26. novembra 2008. godine, donijelo je

ODLUKU

O RATIFIKACIJI SPORAZUMA IZMEĐU BOSNE I HERCEGOVINE I REPUBLIKE MAĐARSKE O SOCIJALNOM OSIGURANJU I SOCIJALNOJ SIGURNOSTI

Član 1.

Ratificuje se Sporazum između Bosne i Hercegovine i Republike Mađarske o socijalnom osiguranju i socijalnoj sigurnosti, potpisani u Sarajevu 12. juna 2008. godine na srpskom, bosanskom, hrvatskom i mađarskom jeziku.

Član 2.

Tekst Sporazuma glasi:

SPORAZUM

IZMEĐU BOSNE I HERCEGOVINE I REPUBLIKE MAĐARSKE O SOCIJALNOM OSIGURANJU I SOCIJALNOJ SIGURNOSTI

Bosna i Hercegovina

i

Republika Mađarska

u želji da urede međusobne odnose u oblasti socijalnog osiguranja i pojedina pitanja socijalne sigurnosti, dogovorile su se sljedeće:

DIO I. OPŠTE ODREDBE

Član 1.

Definicije pojmoveva

(1) U ovom sporazumu sljedeći pojmovi znače:

1. "teritorija"

u odnosu na Bosnu i Hercegovinu:

teritorija Bosne i Hercegovine;

u odnosu na Republiku Mađarsku:

teritorija Republike Mađarske;

2. "pravni propisi"

zakoni, podzakonski i drugi opšti akti koji se odnose na oblasti iz člana 2. ovog sporazuma;

3. "nadležni organ"

u odnosu na Bosnu i Hercegovinu:

ministarstva nadležna za pravne propise u Bosni i Hercegovini iz člana 2. ovog sporazuma;

u odnosu na Republiku Mađarsku:

ministarstva, ministri ili drugi odgovarajući organi nadležni za pravne propise u Republici Mađarskoj iz člana 2. ovog sporazuma;

4. "nosilac"

ustanova, odnosno organ nadležan za sprovođenje pravnih propisa iz člana 2. ovog sporazuma;

5. "nadležni nosilac"

nosilac osiguranja kod kog je lice osigurano u vrijeme kad je podnesen zahtjev za davanje ili od kog ima ili bi imalo pravo na davanje;

6. "organ za vezu"

organ određen za efikasno sprovođenje ovog sporazuma;

7. "period osiguranja"

period plaćenog doprinosa i sa njime izjednačenog vremena;

8. "novčano davanje"

penzija i druga novčana davanja, uključujući dodatke, dopune, usklađivanja i povećanja shodno pravnim propisima iz člana 2. ovog sporazuma;

9. "davanje u naturi"

zdravstvene usluge i druga davanja, sem novčanih, shodno pravnim propisima iz člana 2. ovog sporazuma;

10. "prebivalište"

mjesto stalnog boravka;

11. "boravište"

mjesto privremenog boravka čija dužina, u pravilu, zavisi od cilja boravka;

12. "osiguranik"

lice koje je osigurano ili je bilo osigurano shodno pravnim propisima iz člana 2. ovog sporazuma;

13. "korisnik"

lice koje je ostvarilo pravo shodno pravnim propisima iz člana 2. ovog sporazuma;

14. "član porodice"

član porodice shodno pravnim propisima one strane ugovornice na osnovu kojih ostvaruje pravo;

(2) U ovom sporazumu ostali pojmovi imaju značenje koje im pripada shodno pravnim propisima strana ugovornica.

Član 2.

Pravni propisi na koje se ovaj sporazum odnosi

(1) Ovaj sporazum odnosi se na pravne propise:

u Bosni i Hercegovini o:

1. zdravstvenom osiguranju, zdravstvenoj zaštiti i materinstvu;
2. penzionom i invalidskom osiguranju;
3. povredi na radu i profesionalnoj bolesti;
4. novčanoj naknadi za slučaj nezaposlenosti i
5. novčanoj naknadi za materinstvo;

u Republici Mađarskoj:

1. u oblasti davanja u okviru socijalnog osiguranja o:
 - 1.1. davanjima u naturi i novčanim davanjima iz zdravstvenog osiguranja;
 - 1.2. davanjima za slučaj nesreće;
 - 1.3. penzijama;
2. u okviru davanja za slučaj nezaposlenosti:
 - 2.1. o naknadi za traženje posla;
 - 2.2. o pomoći za traženje posla;

kao i o pokriću navedenih davanja.

(2) Ovaj sporazum odnosi se na sve pravne propise kojima se obuhvataju, mijenjaju ili dopunjavaju pravni propisi iz stava 1. ovog člana.

(3) Ovaj sporazum se odnosi i na one pravne propise kojima se utvrđuju novi sistemi ili grane socijalnog osiguranja u jednoj strani ugovornici, ukoliko nadležni organ druge strane ugovornice ne izrazi svoje neslaganje u roku od tri mjeseca od dana prispijeća pismenog obaveštenja.

Član 3.

Lica na koja se ovaj sporazum primjenjuje

Ovaj sporazum se primjenjuje na:

- a) lica za koja važe ili su važili pravni propisi jedne ili obje strane ugovornice i
- b) druga lica koja prava izvode od lica naznačenih pod a).

Član 4.

Jednaki tretman

(1) Prilikom primjene pravnih propisa jedne strane ugovornice, državljeni druge strane ugovornice izjednačeni su sa njenim državljanima.

(2) Stav 1. ovog člana se ne odnosi na:

1. pravne propise o učešću osiguranika i poslodavaca u organima nosilaca i udruženja u oblasti socijalnog osiguranja, ako propisima nije drugačije određeno;
2. odredbe o teretu osiguranja iz međunarodnih ugovora zaključenih sa trećim državama i
3. pravne propise o osiguranju lica koja su zaposlena u službenom predstavništvu jedne od strana ugovornica u trećim državama ili kod članova tog predstavništva.

Član 5.

Transfer davanja

(1) Novčana davanja po propisima jedne strane ugovornice ne mogu da se umanje, mijenjaju, stave u stanje mirovanja, oduzmu ili zaplijene zbog toga što korisnik prebiva ili boravi na teritoriji druge strane ugovornice, sem ako ovim sporazumom nije drugačije određeno.

(2) Državljenima druge strane ugovornice transfer davanja iz stava 1. ovog člana vrši se pod istim uslovima kao i sopstvenim državljanima i u slučaju kada prebiva ili boravi u trećoj državi.

(3) Stav 1. ovog člana ne primjenjuje se na davanja koja su ostvarena u Bosni i Hercegovini po osnovu najniže penzije, tuđe pomoći i njege, kao i na druga davanja koja se ostvaruju zavisno od imovinskog cenzusa.

Član 6.

Odredbe o neakumuliranju

(1) Ako neka činjenica, shodno pravnim propisima jedne strane ugovornice, ima pravno dejstvo na neko novčano davanje, odnosno pravo, ta strana ugovornica uzima u obzir istu takvu činjenicu ako je nastala na teritoriji druge strane ugovornice, kao da je nastala na njenoj teritoriji.

(2) Na osnovu ovog sporazuma ne može, po osnovu istog perioda osiguranja, da se stekne ni zadrži pravo na veća davanja ili prihode istog karaktera sem novčanih davanja za slučaj invalidnosti, starosti i smrti.

DIO II. ODREDBE O PRAVNIM PROPISIMA KOJI SE PRIMJENJUJU

Član 7.

Opšta odredba

Obaveza osiguranja određuje se shodno pravnim propisima one strane ugovornice na čijoj teritoriji lice obavlja posao i u slučaju kada se prebivalište zaposlenog ili sjedište poslodavca nalazi na teritoriji druge strane ugovornice, ako odredbama čl. 8. i 9. ovog sporazuma nije drugačije određeno.

Član 8.

Posebne odredbe

(1) Na zaposlene u državnim i javnim službama, službene predstavnike i sa njima izjednačena lica upućena na teritoriju druge strane ugovornice primjenjuju se pravni propisi strane ugovornice koja ih je uputila.

(2) Ako poslodavac sa sjedištem na teritoriji jedne strane ugovornice uputi zaposlenog na teritoriju druge strane ugovornice na njega se, najduže do kraja 24. kalendarskog mjeseca nakon njegovog odlaska, primjenjuju pravni propisi prve strane ugovornice, kao da je zaposlen na njenoj teritoriji.

(3) Ako lice koje obavlja samostalnu djelatnost u jednoj strani ugovornici ode u drugu stranu ugovornicu radi privremenog obavljanja te djelatnosti na njega se, najduže do kraja 24. kalendarskog mjeseca nakon njegovog odlaska, primjenjuju pravni propisi prve strane ugovornice, kao da u njoj obavlja djelatnost.

(4) Ako poslodavac koji se bavi vazdušnim, drumskim ili željezničkim saobraćajem (prevozom, špedicijom i transportom) sa sjedištem na teritoriji jedne strane ugovornice uputi zaposlenog na teritoriju druge strane ugovornice, na njega se primjenjuju pravni propisi strane ugovornice u kojoj je sjedište poslodavca, kao da je zaposlen na njenoj teritoriji.

(5) Na zaposlene na brodu ili drugim plovilima primjenjuju se pravni propisi strane ugovornice pod čijom zastavom brod ili drugo plovilo plovi.

(6) Na lica koja nisu zaposlena na brodu ili drugim plovilima, a koja obavljaju poslove utovara, istovara, popravke ili nadzora broda ili drugog plovila u luci druge strane ugovornice, primjenjuju se pravni propisi strane ugovornice kojoj luka pripada.

Član 9.

Diplomatska i konzularna predstavništva

(1) Na članove diplomatskog i konzularnog predstavništva upućene u drugu stranu ugovornicu, kao i na članove njihovih porodica koji žive sa njima u istom domaćinstvu i nisu osigurani po drugom osnovu, primjenjuju se pravni propisi strane ugovornice iz koje su upućeni.

(2) Na zaposlene kao privatnu poslugu kod članova diplomatskog i konzularnog predstavništva upućene u drugu stranu ugovornicu, kao i na članove njihovih porodica koji žive sa njima u istom domaćinstvu i nisu osigurani po drugom osnovu, primjenjuju se pravni propisi strane ugovornice iz koje su upućeni.

(3) Na zaposlene iz stava 2. ovog člana u diplomatskom i konzularnom predstavništvu koji nisu upućeni primjenjuju se pravni propisi strane ugovornice na čijoj su teritoriji zaposleni, a diplomatsko i konzularno predstavništvo, odnosno njihovi članovi koji ih zapošljavaju, dužni su da se pridržavaju pravnih propisa te države koji važe za poslodavca.

(4) Izuzetno od stava 3. ovog člana zaposleni koji su državljeni strane ugovornice čije je diplomatsko ili konzularno predstavništvo mogu da se, u roku od tri mjeseca od dana zaposlenja, opredijele za primjenu pravnih propisa te strane ugovornice.

Član 10.

Izuzeci

Na zajednički zahtjev zaposlenog i njegovog poslodavca, odnosno lica koje samostalno obavlja djelatnost, nadležni organi dvije strane ugovornice, odnosno subjekti koje oni ovlaže, mogu sporazumno da se dogovore o izuzecima od čl. 8. i 9. ovog sporazuma, pri čemu moraju da uzmu u obzir vrstu i okolnosti zaposlenja.

DIO III. POSEBNE ODREDBE

Poglavlje 1. Bolest i materinstvo

Član 11.

Sabiranje perioda osiguranja

Periodi osiguranja stečeni shodno pravnim propisima obje strane ugovornice, ako je to potrebno, sabiraju se za sticanje prava na davanje u naturi i novčano davanje i za određivanje trajanja tog davanja, pod uslovom da se periodi ne poklapaju.

Član 12.

Davanja u naturi

- (1) Lice koje ima pravo na davanje u naturi shodno pravnim propisima jedne strane ugovornice ima pravo na davanja u naturi za vrijeme privremenog boravka na teritoriji druge strane ugovornice kada njegovo stanje zahtijeva da se hitno pruži zdravstvena zaštita, pod uslovom da nije otislo na teritoriju druge strane ugovornice u cilju liječenja.
- (2) Pravo na davanje u naturi ima i lice koje je od nadležnog nosioca dobilo prethodno odobrenje da privremeno pređe na teritoriju druge strane ugovornice da bi u njoj bilo liječeno.
- (3) Članovi porodice lica osiguranog po pravnim propisima jedne strane ugovornice koji imaju prebivalište na teritoriji druge strane ugovornice imaju pravo na davanje u naturi po pravnim propisima druge strane ugovornice kao da je kod njega osigurano, a na teret nosioca prve strane ugovornice.
- (4) Članovi porodice iz stava 3. ovog člana sa prebivalištem na teritoriji jedne strane ugovornice, čije stanje za vrijeme boravka na teritoriji druge strane ugovornice zahtijeva hitno pružanje zdravstvenih usluga, ima pravo na te usluge shodno pravnim propisima i na teret nosioca druge strane ugovornice.
- (5) Odredbe st. 1. i 2. ovog člana primjenjuju se i na članove porodice.

Član 13.

Korisnici penzije

- (1) Na korisnika penzije, ostvarene shodno pravnim propisima obje strane ugovornice, primjenjuju se pravni propisi za pružanje davanja u naturi strane ugovornice na čijoj teritoriji korisnik penzije ima prebivalište. Davanja u naturi pružaju se na teritoriji i na teret strane ugovornice u kojoj korisnik penzije ima prebivalište.
- (2) Na korisnika penzije ostvarene shodno pravnim propisima jedne strane ugovornice, koji ima prebivalište na teritoriji druge strane ugovornice, na pružanje davanja u naturi primjenjuju se pravni propisi te strane ugovornice, kao da je pravo na penziju ostvareno shodno njenim pravnim propisima. Davanja u naturi pruža nosilac mjesta prebivališta, a na teret nadležnog nosioca.
- (3) Korisnik penzije iz stava 2. ovog člana sa prebivalištem na teritoriji jedne strane ugovornice, čije stanje za vrijeme boravka na teritoriji druge strane ugovornice zahtijeva hitno pružanje zdravstvenih usluga, ima pravo na te usluge shodno pravnim propisima i na teret nosioca druge strane ugovornice.
- (4) Odredbe stava 1. do 3. ovog člana primjenjuju se i na članove porodice korisnika penzije.
- (5) Odredbe stava 1. do 4. ovog člana ne primjenjuju se sve dok su korisnik penzije ili članovi porodice po osnovu obavljanja djelatnosti zdravstveno osigurani u skladu sa pravnim propisima strane ugovornice na čijoj teritoriji se nalazi njegovo prebivalište.

Član 14.

Odobravanje davanja veće vrijednosti

Za odobrenje proteza i drugih davanja u natuри veće vrijednosti licima iz člana 12. st. 1. i 3., odnosno članovima porodice lica iz člana 12. st. 1. je potrebna saglasnost nadležnog nosioca. Ukoliko nije moguće da se davanje odloži a da se ne ugrozi život ili zdravlje odnosnog lica, ili ukoliko se troškovi davanja u smislu člana 15. st. 2. ovog sporazuma nadoknađuju u okviru paušalnog obračuna, saglasnost nije potrebna.

Član 15.

Naknada troškova

(1) Nadležni nosilac naknađuje nosiocu druge strane ugovornice stvarne troškove koji su nastali u vezi sa davanjem u natuри pruženim u skladu sa čl. 12. i 13. ovog sporazuma, izuzev administrativnih troškova.

(2) Organi za vezu strana ugovornica mogu, s ciljem da pojednostavite obračunski postupak, da za pojedine grupe korisnika dogovore paušalni obračun i uzajamna plaćanja nastalih troškova.

Član 16.

Novčana davanja

Novčana davanja u slučaju bolesti ili materinstva korisniku pruža neposredno nadležni nosilac, shodno pravnim propisima koji se na njega odnose.

Poglavlje 2. Starost, invalidnost i smrt

Član 17.

Sabiranje perioda osiguranja

(1) Ako je, shodno pravnim propisima jedne strane ugovornice, sticanje, očuvanje ili ponovno priznavanje prava na penziju uslovljeno navršenjem perioda osiguranja, nadležni nosilac te strane ugovornice uzima u obzir, ako je potrebno, i periode osiguranja navršene shodno pravnim propisima druge strane ugovornice, kao da je navršen shodno pravnim propisima koje on primjenjuje, pod uslovom da se ne odnosi na isto vrijeme.

(2) Ako je, shodno pravnim propisima jedne strane ugovornice, pravo na penziju uslovljeno navršenjem staža u određenom zanimanju, odnosno poslu, ili u zanimanju za koje postoji poseban sistem, nosilac te strane ugovornice uzima u obzir i period osiguranja koji je, shodno pravnim propisima druge strane ugovornice, navršen u istom zanimanju, odnosno poslu ili u odgovarajućem sistemu. Ako periodi osiguranja koji se sabiraju ne obezbjeđuju osnov za davanje u posebnom sistemu davanja, tada se period osiguranja sabire u opštem sistemu osiguranja.

(3) Ako i pored primjene st. 1. i 2. ovog člana nisu ispunjeni uslovi za sticanje prava na penziju, nadležni nosilac uzima u obzir i periode osiguranja koji su navršeni u trećim državama sa kojima obje strane ugovornice imaju zaključene sporazume o socijalnom osiguranju i u kojima se predviđa sabiranje perioda osiguranja. Ako samo jedna strana ugovornica ima sporazum sa trećom državom, tada ona uzima u obzir period osiguranja koji je osiguranik ostvario u trećoj državi ako sporazumom sa tom trećom državom nije drugačije utvrđeno.

(4) U slučaju Republike Mađarske stav 3. ovog člana ne odnosi se na one periodе koji mogu da se uračunaju a koji su stečeni shodno pravnim propisima one treće države sa kojom Republika Mađarska ima zaključen sporazum na teritorijalnom principu.

(5) Ako shodno pravnim propisima jedne strane ugovornice vrijeme korišćenja penzije produžava period u kom mora da bude navršen period osiguranja, taj period se produžava odgovarajućim vremenom korišćenja penzije ostvarene shodno pravnim propisima druge strane ugovornice.

Član 18.

Samostalna penzija

Ako shodno pravnim propisima jedne strane ugovornice pravo na penziju može da se ostvari i bez primjene člana 17. ovog sporazuma, nadležni nosilac te strane ugovornice utvrđuje penziju isključivo na osnovu perioda osiguranja navršenih shodno pravnim propisima koje on primjenjuje.

Član 19.

Obračun srazmjernog dijela penzije

Ako shodno pravnim propisima jedne strane ugovornice pravo na penziju postoji samo uz primjenu člana 17. ovog sporazuma, nadležni nosilac te strane ugovornice utvrđuje penziju isključivo na osnovu perioda osiguranja koji se uzimaju u obzir shodno pravnim propisima koje ona primjenjuje. Ako nije moguće da se penzija odredi na način iz prethodne rečenice, srazmjerni dio penzije određuje se na sljedeći način:

1. nadležni nosilac najprije utvrđuje teoretsku svotu penzije na koju bi osiguranik imao pravo kada bi svi sabrani periodi osiguranja bili navršeni unutar pravnih propisa koje on primjenjuje. Iznos penzije koji ne zavisi od dužine penzionog staža uzima se, takođe, kao teoretski iznos;
2. zatim, nadležni nosilac utvrđuje stvarni iznos penzije na koju osiguranik ima pravo tako da se teoretski iznos iz tačke 1. ovog člana svodi na odnos između perioda osiguranja navršenih shodno pravnim propisima koje on primjenjuje i ukupno sabranih perioda osiguranja;
3. ako je ukupno trajanje perioda osiguranja, sabranih shodno članu 17. ovog sporazuma, duže od najdužeg trajanja perioda propisanog pravnim propisima jedne strane ugovornice za izračunavanje najvećeg iznosa penzije, nadležni nosilac za izračunavanje penzije shodno tač. 1. i 2. ovog člana uzima u obzir to najduže trajanje umjesto ukupno sabranih perioda osiguranja.

Član 20.

Osnov za utvrđivanje penzije

Ako se shodno pravnim propisima jedne strane ugovornice iznos penzije obračunava na osnovu zarade odnosno osnovice osiguranja, nadležni nosilac uzima u obzir zaradu odnosno osnovicu osiguranja isključivo iz perioda osiguranja navršenog shodno pravnim propisima koje on primjenjuje.

Član 21.

Period osiguranja kraći od 365 dana

- (1) Ako je ukupan period osiguranja koji se shodno pravnim propisima jedne strane ugovornice uzima u obzir za obračunavanje penzije kraći od 365 dana, nosilac te strane ugovornice ne odobrava pravo na penziju izuzev u slučaju kada shodno tim pravnim propisima postoji pravo na penziju samo po osnovu tog perioda osiguranja.
- (2) Period osiguranja iz stava 1. ovog člana po osnovu kog nosilac jedne strane ugovornice ne odobrava pravo na penziju uzima u obzir nosilac druge strane ugovornice za sticanje, očuvanje i ponovno priznavanje prava na penziju, kao i određivanje njene visine, kao da je navršen shodno njegovim pravnim propisima.

Član 22.

Umanjenje, obustavljanje ili ukidanje isplate penzije

Lica na koja se ovaj sporazum primjenjuje ne podliježu pravnim propisima strana ugovornica o umanjenju, suspenziji ili ukidanju penzije u slučaju njihovog preklapanja.

Poglavlje 3. Osiguranje za slučaj povrede na radu i profesionalne bolesti

Član 23.

Povrede na radu i profesionalne bolesti

- (1) Lice koje pretrpi povredu na radu ili je oboljelo od profesionalne bolesti za vrijeme trajanja osiguranja ostvaruje pravo na davanja u naturi shodno pravnim propisima strane ugovornice kod koje je osigurano.
- (2) Za davanja u naturi koja se pružaju po osnovu povrede na radu ili profesionalne bolesti primjenjuju se odgovarajući članovi ovog sporazuma. Troškove za pružena davanja nosioci strana ugovornica uzajamno obračunavaju u skladu sa članom 15. ovog sporazuma.
- (3) Ako pravni propisi jedne strane ugovornice predviđaju da prilikom utvrđivanja gubitka ili umanjenja radne sposobnosti zbog povrede na radu ili profesionalne bolesti ili prilikom utvrđivanja prava na davanje moraju da se uzmu u obzir prethodne povrede na radu i profesionalne bolesti, uzimaju se u obzir i povrede na radu i profesionalne bolesti u skladu sa pravnim propisima druge strane ugovornice.
- (4) Ako lice na putu radi stupanja na posao ili povratka sa posla doživi povredu smatraće se da je do povrede došlo na teritoriji strane ugovornice kod koje je lice osigurano.

Član 24.

Uzimanje u obzir djelatnosti opasnih po zdravlje

- (1) Prilikom utvrđivanja prava na davanje po osnovu određene profesionalne bolesti nosilac jedne strane ugovornice uzima u obzir i one djelatnosti opasne po zdravlje koje, shodno pravnim propisima druge strane ugovornice i shodno svojoj prirodi, mogu da budu uzroci te profesionalne bolesti. Ako pravo na novčano davanje za slučaj profesionalne bolesti postoji shodno pravnim propisima obje strane ugovornice, davanje odobrava strana ugovornica shodno čijim pravnim propisima je lice posljednji put bilo osigurano po osnovu obavljanja djelatnosti koja je uzrokovala profesionalnu bolest.
- (2) Ako je lice, koje je po osnovu profesionalne bolesti primalo ili prima novčano davanje na teret nosioca jedne strane ugovornice, zbog pogoršanja bolesti prouzrokovanih obavljanjem djelatnosti koja, shodno pravnim propisima druge strane ugovornice, može da izazove profesionalnu bolest, podnese zahtjev za davanje nosiocu druge strane ugovornice, nosilac prve strane ugovornice i dalje snosi troškove davanja, bez obzira na pogoršanje, shodno svojim pravnim propisima. Nosilac druge strane ugovornice odobrava davanje u visini razlike između davanja koje pripada nakon pogoršanja i davanja koje bi, po osnovu nastupanja te bolesti, pripadalo shodno njegovim pravnim propisima.

Poglavlje 4. Nezaposlenost

Član 25.

Pravila davanja za slučaj nezaposlenosti

- (1) Ukoliko pravni propisi jedne strane ugovornice isplatu ili trajanje davanja za slučaj nezaposlenosti vezuju za navršenje određenog perioda, nadležni nosilac te strane ugovornice smatraće periode navršene shodno propisima druge strane ugovornice kao da su navršeni shodno njegovim propisima, pod uslovom da se i shodno propisima te strane ugovornice smatraju periodima osiguranja i ukoliko se ne poklapaju.
- (2) Državljeni strana ugovornica, ukoliko pravnim propisima strana ugovornica nije drugačije uređeno, pravo na davanje za slučaj nezaposlenosti imaju na teritoriji one strane ugovornice čiji su državljeni nezavisno od toga na čijoj teritoriji su bili osigurani kada su postali nezaposleni.
- (3) Kod utvrđivanja iznosa naknade za slučaj nezaposlenosti shodno pravnim propisima jedne strane ugovornice uzima se, umjesto zarade za vrijeme perioda osiguranja u drugoj strani ugovornici, samo prosjek odgovarajuće zarade u istoj ili sličnoj djelatnosti strane ugovornice koja odobrava davanje.

DIO IV. RAZNE ODREDBE

Član 26.

Administrativni sporazumi

- (1) Vlade ili nadležni organi strana ugovornica zaključiće administrativni sporazum za sprovodenje ovog sporazuma, a mogu da zaključe i posebne sporazume.
- (2) Nadležni organi, organi za vezu i drugi organi međusobno se obavještavaju o svim mjerama koje su preduzeli za sprovodenje ovog sporazuma i svim promjenama svojih pravnih propisa u vezi sa primjenom ovog sporazuma.

Član 27.

Organi za vezu

- (1) Organi za vezu ovlašćeni da sprovode ovaj sporazuma utvrđuju se administrativnim sporazumom.
- (2) Organi za vezu i nadležni nosioci sa nadležnim organima dogovaraju mјere za efikasno sprovodenje sporazuma, uključujući i postupak u vezi sa naknadom i isplatom novčanih davanja.

Član 28.

Uzajamna saradnja

- (1) Nadležni organi, organi za vezu i nosioci pružaju uzajamnu besplatnu pomoć u primjeni ovog sporazuma.
- (2) Ljekarske preglede koji se obavljaju isključivo zbog primjene pravnih propisa jedne strane ugovornice, a odnose se na lica koja u drugoj strani ugovornici imaju prebivalište ili boravište, obaviće na zahtjev nadležnog nosioca i na njegov teret nosilac shodno prebivalištu ili boravištu shodno tarifi i u skladu sa pravnim propisima koje on primjenjuje. Troškovi ljekarskih pregleda se ne nadoknađuju ako su obavljani u interesu nosilaca obje strane ugovornice.

Član 29.

Dozname

- (1) Novčana davanja na koja obavezuje ovaj sporazum nosioci isplaćuju u nacionalnoj valuti.
- (2) Ako je nosilac jedne strane ugovornice obavezan da izvrši plaćanje nosiocu druge strane ugovornice to plaćanje izvršiće u nacionalnoj valuti druge strane ugovornice ako je valuta druge strane ugovornice konvertibilna. U suprotnom, plaćanja se izvršavaju u evrima.
- (3) Ako jedna strana ugovornica propiše ograničenje deviznog prometa strane ugovornice učiniće sve kako bi se obezbijedila novčana sredstva za dozname koja pripadaju na osnovu ovog sporazuma.
- (4) Dozname po osnovu sporazuma izvršavaju se shodno pravnim propisima i odredbama sporazuma za sprovodenje ovog sporazuma koji u trenutku doznačavanja važe na teritoriji strana ugovornica.

Član 30.

Oslobađanje od taksi i ovjera

(1) Oslobođanje ili smanjenje taksi predviđeno propisima jedne strane ugovornice za pismene podneske ili dokumenta koja se prilaže zbog primjene njenih pravnih propisa odnosi se i na odgovarajuće pismene podneske i dokumenta koja se prilaže zbog primjene pravnih propisa druge strane ugovornice.

(2) Isprave, dokumenta i pismeni podnesci bilo koje vrste koji se prilaže prilikom primjene ovog sporazuma ne podliježu nadovjeri nadležnih organa.

Član 31.

Upotreba jezika

(1) Nosioci i nadležni organi strana ugovornica prilikom sprovođenja ovog sporazuma i pravnih propisa na koje se ovaj sporazum odnosi u međusobnoj komunikaciji, te u komunikaciji sa zainteresovanim licima i njihovim predstavnicima, mogu da koriste službeni jezik svoje države.

(2) Nosioci i nadležni organi strana ugovornica ne mogu da odbiju podneske ili dokumenta zato što su sačinjeni na službenom jeziku druge strane ugovornice.

(3) Odluke i druga dokumenta organa koji sprovode ovaj sporazum mogu direktno da se pošalju licu na teritoriji druge strane ugovornice.

Član 32.

Jednak tretman zahtjeva

(1) Ako se zahtjevi, dokumenta i drugi podnesci za davanja, shodno pravnim propisima jedne strane ugovornice, podnesu organu druge strane ugovornice koji je shodno pravnim propisima koji se na njega primjenjuju ovlašćen da ga primi, tretiraju se kao da su podneseni nadležnom nosiocu.

(2) Nadležni organ ili nosilac jedne strane ugovornice kom je podнесен zahtjev, dokument ili drugi pisani podnesak, obavezan je da ga bez odlaganja, saglasno svojim pravnim propisima, proslijedi nadležnom nosiocu druge strane ugovornice.

(3) Zahtjev za davanje podnesen shodno pravnim propisima jedne strane ugovornice smatra se istovremeno i zahtjevom za odgovarajuće davanje shodno pravnim propisima druge strane ugovornice, sem ako podnosilac izričito traži da se odloži utvrđivanje prava na novčano davanje shodno pravnim propisima druge strane ugovornice.

Član 33.

Pravo predstavljanja diplomatskih i konzularnih predstavništava

Diplomatske misije i konzularna predstavništva strana ugovornica mogu bez posebne punomoći, na zahtjev zainteresovanog lica, da se direktno obrate nadležnim organima, organima za vezu i nadležnim nosiocima druge strane ugovornice radi zaštite interesa svojih državljana.

Član 34.

Izvršni postupak

(1) Izvršne odluke sudova, izvršne odluke i isprave nadležnih organa ili nosilaca o doprinosima i drugim potraživanjima iz socijalnog osiguranja priznaju se u drugoj strani ugovornici u skladu sa njenim pravnim propisima, odnosno njenim javnim poretkom.

(2) Izvršne odluke i isprave priznate u skladu sa stavom 1. ovog člana izvršavaju se na teritoriji druge strane ugovornice. Izvršni postupak se sprovodi shodno pravnim propisima koji se primjenjuju na izvršenje

odgovarajućih odluka ili isprava strane ugovornice na čijoj teritoriji treba da se sproveđe izvršenje. Odluke i isprave moraju da sadrže potvrdu o izvršnosti (klauzula o izvršenju).

(3) Uzajamna pomoć nosilaca u primjeni ovog člana ne uključuje zastupanje u sudskom postupku.

Član 35.

Naknada štete

(1) Ako lice koje shodno pravnim propisima jedne strane ugovornice prima davanje za štetu koja je nastala na teritoriji druge strane ugovornice i ima, shodno njenim pravnim propisima, pravo na naknadu štete od trećeg lica, tada pravo na tu naknadu prelazi na nosioca prve strane ugovornice shodno pravnim propisima koje on primjenjuje.

(2) Ako je pravo na naknadu štete u vezi sa istovrsnim davanjima, po osnovu istog slučaja štete, preneseno, u skladu sa stavom 1. ovog člana, nosiocima obje strane ugovornice, treće lice može da isplati naknadu štete jednom ili drugom nosiocu. Nosioci su obavezni da namire svoja potraživanja po ovom osnovu srazmjerno davanjima koja isplaćuju.

Član 36.

Povraćaj neosnovano plaćenih iznosa

Ako je nosilac jedne strane ugovornice bez pravnog osnova ili greškom isplatio novčano davanje, ovako isplaćeni iznos može da se odbije u korist odnosnog nosioca od odgovarajućeg davanja koje se isplaćuje shodno pravnim propisima druge strane ugovornice. Obustava se vrši shodno pravnim propisima druge strane ugovornice.

Član 37.

Zaštita podataka

(1) Ukoliko na osnovu ovog sporazuma u smislu pozitivnih pravnih propisa obje strane ugovornice dođe do prosljeđivanja ličnih podataka, uz uvažavanje pravnih propisa koji su na snazi na teritoriji strana ugovornica, važe sljedeće odredbe:

(a) U svrhu sprovođenja ovog sporazuma jedna strana ugovornica može nosiocima druge strane ugovornice da saopšti samo lične podatke koji su neophodni za ostvarivanje davanja koje se pruža. Strana-primalac te podatke može da obrađuje i koristi isključivo za te potrebe. U svim drugim slučajevima podaci ostalim nosiocima mogu da se predaju samo uz prethodnu saglasnost nosioca koji ih je dostavio, a shodno domaćim pravnim propisima koji se na tog nosioca odnose.

(b) Nosilac koji prima, u pojedinačnim slučajevima i na osnovu upita, izvještava nosioca koji dostavlja podatke u koju su svrhu i sa kakvim rezultatom dostavljeni podaci upotrijebljeni.

(c) Nosilac koji dostavlja podatke dužan je da se brine o tačnosti dostavljenih podataka, kao i o tome da li su oni prijeko potrebni i primjereni zadatoj svrsi. Pri tome treba da se brine o zabranama dostavljanja podataka koje predviđaju interni pravni propisi te strane ugovornice. Ukoliko se ustanovi da su dostavljeni podaci netačni, ili shodno pravnim propisima strane ugovornice koja ih dostavlja nisu smjeli da se dostave, to neizostavno treba da se saopšti nosiocu koji ih prima. Nosilac koji ih prima je, ukoliko je to umjesno, dužan da te podatke ispravi ili poništi.

(d) Licu na koje se podaci odnose na njegov zahtjev nosilac, odnosno nadležni organ, daje izvještaj o podacima koji su o njemu dostavljeni, o svrsi korišćenja, o pravnoj osnovi i vremenskom roku njihovog korišćenja, te o krugu lica kojima su podaci poslani ili se šalju, kao i za koje svrhe su dostavljeni. Inače pravo takvog lica na obavještavanje o njegovim ličnim podacima podliježe internom zakonodavstvu one strane ugovornice od čijeg nosioca, odnosno nadležnog organa, se izvještaj traži.

(e) Ukoliko je neki nosilac jedne strane ugovornice na osnovu ovog sporazuma dostavio lične podatke, organ druge strane ugovornice, koji ih je primio, ne može, u okviru svoje odgovornosti koja je propisana nacionalnim pravom, u odnosu na oštećeno lice, da bi se oslobođio odgovornosti, da se poziva na to da su dostavljeni podaci bili netačni. Na odštetu koja se plaća zbog netačno dostavljenih podataka primjenjuju se pravni propisi strane ugovornice shodno mjestu kršenja propisa.

(f) Primljeni lični podaci se neodložno brišu kada prestanu da budu potrebni u svrhu zbog koje su poslati.

(g) Nosilac koji dostavlja i nosilac koji ih prima dužni su da evidentiraju dostavljanje i prijem ličnih podataka.

(h) Nosilac koji dostavlja i nosilac koji prima dužni su da dostavljene lične podatke djelotvorno zaštite od neovlašćenog pristupa, neovlašćene promjene i neovlašćenog objavljivanja.

(i) Strana ugovornica koja prima podatke je podjednako kao i ona koja ih dostavlja dužna da na zahtjev dotičnog lica ispravi neispravne podatke, odnosno poništi one kojima je bespravno rukovala. Drugu stranu treba neodložno obavijestiti o ispravci ili poništenju.

(j) Strane ugovornice obezbijediće da dotična lica u slučaju kršenja njihovih prava u vezi sa zaštitom podataka imaju pravo na pravni lijek, pa i sudski, u skladu sa zakonodavstvom strane ugovornice shodno mjestu kršenja prava.

(2) Odredbe stava 1. ovog člana dosljedno se primjenjuju i na poslovnu tajnu, s tim što to ne može za sobom da povlači ograničavanje prava koja su vezana za lične podatke.

Član 38.

Rješavanje sporova

(1) Sporove u tumačenju ili primjeni ovog sporazuma rješavaju sporazumno nadležni organi strana ugovornica.

(2) Ako nije moguće da se nastali problem riješi na način iz stava 1. ovog člana, rješava se diplomatskim putem.

DIO V. PRELAZNE I ZAVRŠNE ODREDBE

Član 39.

Prelazne odredbe

(1) Ovaj sporazum ne utvrđuje pravo na davanje za period prije njegovog stupanja na snagu.

(2) Prilikom primjene ovog sporazuma uzimaju se u obzir pravno bitne okolnosti, koje su u smislu pravnih propisa strana ugovornica važile prije njegovog stupanja na snagu.

(3) Pojedinačne odluke o odbijanju, donesene prije stupanja na snagu Sporazuma, ne sprečavaju da se ponovo odlučuje u skladu sa ovim sporazumom.

(4) Davanja utvrđena prije stupanja na snagu ovog sporazuma neće se ponovo utvrđivati.

Član 40.

Specifične obaveze Republike Mađarske u vezi sa ovim sporazumom

Ovaj sporazum nema uticaja na obaveze Republike Mađarske koje slijede iz njenog članstva u Evropskoj uniji. Shodno tome ni ukupne ni pojedinačne odredbe ovog sporazuma ne mogu da se citiraju niti tumače tako da

stavljaju van snage, mijenjaju ili na bilo koji način utiču na obaveze Republike Mađarske koje su preuzete Sporazumom o priključenju i one koje slijede iz Ugovora o osnivanju Evropske zajednice, Ugovora o Evropskoj uniji i generalno iz primarnog i sekundarnog prava Evropske unije.

Član 41.

Stupanje na snagu

(1) Ovaj sporazum podlježe ratifikaciji. O sprovedenom internom postupku koji je potreban za stupanje na snagu strane ugovornice se međusobno obavještavaju diplomatskim putem. Ovaj sporazum stupa na snagu prvog dana četvrtog mjeseca po isteku mjeseca u kom je dostavljeno posljednje obavještenje.

(2) Stupanjem na snagu ovog sporazuma u odnosima između Bosne i Hercegovine i Republike Mađarske prestaje da važi Konvencija između Vlade Federativne Narodne Republike Jugoslavije i Vlade Narodne Republike Mađarske o uređenju pitanja socijalnog osiguranja njihovih državljana, zaključena u Budimpešti 7. oktobra 1957. godine, sem stečenih prava na davanje i već pokrenutih postupaka ako se oni odnose na period u kom je bila na snazi Konvencija koja se ovim sporazumom stavlja van snage.

Član 42.

Trajanje i otkazivanje

(1) Ovaj sporazum se zaključuje na neodređeno vrijeme. Svaka država ugovornica može da ga, u tekućoj kalendarskoj godini, u pismenoj formi, diplomatskim putem, otkaže zaključno sa 31. decembrom tekuće godine, pri čemu otkazni rok ne može da bude kraći od tri mjeseca.

(2) U slučaju otkazivanja ovog sporazuma njegove odredbe se i dalje primjenjuju na stečena prava.

U potvrdu ovoga opunomoćenici strana ugovornica su potpisali ovaj sporazum i stavili pečat.

Sačinjeno u Sarajevu, 12. juna 2008. godine, u dva izvornika na službenim jezicima Bosne i Hercegovine - srpskom, bosanskom i hrvatskom jeziku, te mađarskom jeziku, pri čemu je svih osam tekstova jednako vjerodostojno.

Za Bosnu i Hercegovinu
dr **Nikola Špirić**

Za Republiku Mađarsku
Ferenc Gyurcsány

Član 3.

Ova Odluka se objavljuje u "Službenom glasniku BiH" na srpskom, bosanskom i hrvatskom jeziku i stupa na snagu danom objavljivanja.

Broj 01-011-2978-43/08
26. novembra 2008. godine
Sarajevo

Predsjedavajući
Nebojša Radmanović, s. r.

Na osnovu člana V 3. (d) Ustava Bosne i Hercegovine i saglasnosti Parlamentarne skupštine Bosne i Hercegovine (Odluka PS BiH, broj 273/08 od 29. oktobra 2008. godine), Predsjedništvo Bosne i Hercegovine na 48. sjednici, održanoj 26. novembra 2008. godine, donijelo je

ODLUKU

O RATIFIKACIJI ADMINISTRATIVNOG SPORAZUMA ZA SPROVOĐENJE SPORAZUMA IZMEĐU BOSNE I HERCEGOVINE I REPUBLIKE MAĐARSKE O SOCIJALNOM OSIGURANJU I SOCIJALNOJ SIGURNOSTI

Član 1.

Ratificuje se Administrativni sporazum za sprovođenje Sporazuma između Bosne i Hercegovine i Republike Mađarske o socijalnom osiguranju i socijalnoj sigurnosti, potpisani u Sarajevu 12. juna 2008. godine na srpskom, bosanskom, hrvatskom i mađarskom jeziku.

Član 2.

Tekst Sporazuma glasi:

ADMINISTRATIVNI SPORAZUM

ZA SPROVOĐENJE SPORAZUMA IZMEĐU BOSNE I HERCEGOVINE I REPUBLIKE MAĐARSKE, O SOCIJALNOM OSIGURANJU I SOCIJALNOJ SIGURNOSTI

Na osnovu člana 26. Sporazuma između Bosne i Hercegovine i Republike Mađarske o socijalnom osiguranju i socijalnoj sigurnosti, koji je potписан u _____ godine (u dalnjem tekstu: Sporazum) strane ugovornice su se dogovorile:

I. DIO - OPŠTE ODREDBE

Član 1.

Definicije pojmoveva

Pojmovi i izrazi koji se upotrebljavaju u ovom administrativnom sporazumu imaju isto značenje kao u Sporazumu.

Član 2.

Organi za vezu

U skladu sa članom 27. Sporazuma, organi za vezu su:

U Bosni i Hercegovini:

1. Zdravstveno osiguranje, zdravstvena zaštita i materinstvo:

a) U Federaciji Bosne i Hercegovine: Zavod zdravstvenog osiguranja i reosiguranja Federacije Bosne i Hercegovine, Sarajevo,

b) U Republici Srpskoj: Fond zdravstvenog osiguranja Republike Srpske, Banjaluka,

c) U Brčko Distriktu Bosne i Hercegovine: Fond zdravstvenog osiguranja Brčko Distrikta Bosne i Hercegovine, Brčko,

2. Penzijsko i invalidsko osiguranje:

a) U Federaciji Bosne i Hercegovine: Federalni zavod za penzijsko i invalidsko osiguranje, Mostar,

b) U Republici Srpskoj: Fond za penzijsko i invalidsko osiguranje Republike Srpske, Bijeljina,

3. Povrede na radu i profesionalne bolesti:

a) U Federaciji Bosne i Hercegovine:

- Zavod zdravstvenog osiguranja i reosiguranja Federacije Bosne i Hercegovine, Sarajevo,

- Federalni zavod za penzijsko i invalidsko osiguranje, Mostar,

b) U Republici Srpskoj:

- Fond zdravstvenog osiguranja Republike Srpske, Banjaluka,

- Fond za penzijsko i invalidsko osiguranje Republike Srpske, Bijeljina,

c) U Brčko Distriktu Bosne i Hercegovine: Fond zdravstvenog osiguranja Brčko Distrikta Bosne i Hercegovine, Brčko,

4. Novčana naknada za slučaj nezaposlenosti:

a) U Federaciji Bosne i Hercegovine: Federalni zavod za zapošljavanje, Sarajevo,

b) U Republici Srpskoj: Zavod za zapošljavanje Republike Srpske, Pale,

c) U Brčko Distriktu Bosne i Hercegovine: Zavod za zapošljavanje Brčko Distrikta Bosne i Hercegovine, Brčko,

5. Novčana naknada za materinstvo:

a) U Federaciji Bosne i Hercegovine: Federalno ministarstvo rada i socijalne politike, Sarajevo,

b) U Republici Srpskoj: Fond za dječiju zaštitu Republike Srpske, Bijeljina,

c) U Brčko Distriktu Bosne i Hercegovine: Vlada Brčko Distrikta Bosne i Hercegovine, Odjeljenje za zdravstvo i ostale usluge, Brčko.

U Republici Mađarskoj:

a) **za penzije:** Zemaljska direkcija za penzijsko osiguranje, Budimpešta,

b) **za nezaposlenost:** Ured za zapošljavanje i socijalna pitanja,

- c) **za sva ostala pitanja:** Zemaljska kasa za zdravstveno osiguranje, Budimpešta.

Član 3.

Nadležni nosioci

U cilju primjene pravnih propisa iz člana 2. stav 1. Sporazuma, nadležni nosioci su:

Za Bosnu i Hercegovinu:

1. Zdravstveno osiguranje, zdravstvena zaštita i materinstvo:

- a) U Federaciji Bosne i Hercegovine: organizacijski jedinica nosioca zdravstvenog osiguranja u kantonu,
- b) U Republici Srpskoj: Fond zdravstvenog osiguranja Republike Srpske, Banjaluka,
- c) U Brčko Distriktu Bosne i Hercegovine: Fond zdravstvenog osiguranja Brčko Distrikta Bosne i Hercegovine, Brčko,

2. Penzijsko i invalidsko osiguranje:

- a) U Federaciji Bosne i Hercegovine: Federalni zavod za penzijsko i invalidsko osiguranje, Mostar,
- b) U Republici Srpskoj: Fond za penzijsko i invalidsko osiguranje Republike Srpske, Bijeljina,

3. Povrede na radu i profesionalne bolesti:

- a) U Federaciji Bosne i Hercegovine:
 - organizacijska jedinica nosioca zdravstvenog osiguranja u kantonu,
 - Federalni zavod za penzijsko i invalidsko osiguranje, Mostar,
- b) U Republici Srpskoj:
 - Fond zdravstvenog osiguranja Republike Srpske, Banjaluka,
 - Fond za penzijsko i invalidsko osiguranje Republike Srpske, Bijeljina,
- c) U Brčko Distriktu Bosne i Hercegovine: Fond zdravstvenog osiguranja Brčko Distrikta BiH, Brčko,

4. Novčana naknada za slučaj nezaposlenosti:

- a) U Federaciji Bosne i Hercegovine: kantonalna služba za zapošljavanje,
- b) U Republici Srpskoj: Zavod za zapošljavanje Republike Srpske, Pale,
- c) U Brčko Distriktu Bosne i Hercegovine: Zavod za zapošljavanje Brčko Distrikta Bosne i Hercegovine, Brčko,

5. Novčana naknada za materinstvo:

- a) U Federaciji Bosne i Hercegovine: Kantonalno ministarstvo nadležno za socijalnu i dječiju zaštitu,
- b) U Republici Srpskoj: Fond za dječiju zaštitu Republike Srpske, Bijeljina,

c) U Brčko Distriktu Bosne i Hercegovine: Vlada Brčko Distrikta Bosne i Hercegovine, Odjeljenje za zdravstvo i ostale usluge, Brčko.

Za Republiku Mađarsku:

- a) **za penzije:** Zemaljska direkcija za penzijsko osiguranje, Budimpešta,
- b) **za nezaposlenost:** Fond za tržište radnom snagom, Budimpešta,
- c) **za sva ostala pitanja:** Zemaljska kasa za zdravstveno osiguranje, Budimpešta.

Član 4.

Zadaci organa za vezu

(1) U cilju primjene Sporazuma i ovog administrativnog sporazuma organi za vezu određeni u članu 2. ovog administrativnog sporazuma mogu kontaktirati neposredno, kao i sa osiguranicima i njihovim punomoćnicima i uzajamno se pomagati u cilju sprovođenja Sporazuma. Organi za vezu svoje nadležnosti iz ovog administrativnog sporazuma mogu prenositi na druge institucije, u skladu sa pravnim propisima koje primjenjuju.

(2) Organi za vezu sporazumno utvrđuju zajedničke postupke i potvrde (obrasce) potrebne za primjenu Sporazuma i ovog administrativnog sporazuma.

II. DIO - ODREDBE O PRAVNIM PROPISIMA KOJI SE PRIMJENJUJU

Član 5.

Potvrde (obrasci) o pravnim propisima koji se primjenjuju

(1) U slučajevima iz čl. 8. i 9. Sporazum potvrda (obrazac) izdata na zahtjev zaposlenog, poslodavca ili lica koje obavlja samostalnu djelatnost potvrđuje, da lice ostaje osigurano prema pravnim propisima strane ugovornice iz koje se upućuje.

(2) Potvrdu (obrazac) iz stava 1. ovog člana izdaje:

- za primjenu pravnih propisa u Bosni i Hercegovini: nadležni nosilac zdravstvenog osiguranja u Federaciji Bosne i Hercegovine, Republici Srpskoj i Brčko Distriktu Bosne i Hercegovine,
- za primjenu pravnih propisa u Republici Mađarskoj: Zemaljska kasa za zdravstveno osiguranje, Budimpešta.

(3) Nosilac koji izdaje potvrdu (obrazac), na zahtjev, obaveštava nosioca druge strane ugovornice iz stava 2. ovog člana o broju i sadržini izdatih potvrda (obrazaca).

(4) Ako se potvrda (obrazac) iz stava 1. ovog člana ne prezentuje, nosilac jedne strane ugovornice izuzetno može zahtijevati njen naknadno izdavanje od strane nosioca druge strane ugovornice iz stava 2. ovog člana.

Član 6.

Izuzeci

(1) Radi primjene člana 10. Sporazuma zahtjev za davanje saglasnosti o primjeni pravnih propisa se podnosi:

- u Bosni i Hercegovini:

- a) U Federaciji Bosne i Hercegovine: Federalnom ministarstvu rada i socijalne politike, Sarajevo,
 - b) U Republici Srpskoj: Ministarstvu za rad i boračko-invalidsku zaštitu, Banjaluka,
 - c) U Brčko Distriktu Bosne i Hercegovine: Zavodu za zapošljavanje Brčko Distrikta Bosne i Hercegovine, Brčko,
- u Republici Mađarskoj: Zemaljskoj kasi za zdravstveno osiguranje, Budimpešta.

(2) Zahtjev iz stava 1. ovog člana se podnosi na potvrđi (obrascu), u tri primjera.

(3) Nadležni organ iz stava 1. ovog člana svoju saglasnost potvrđuje dostavljanjem potvrde (obrasca), u dva primjera, nadležnom organu druge strane ugovornice.

Član 7.

Korišćenje prava izbora

- (1) Lice iz člana 9. stav 4. Sporazuma može da koristi pravo izbora u roku od 3 mjeseca, od datuma otpočinjanja sa radom. Za lice koje je u trenutku stupanja na snagu Sporazuma već zaposleno, rok teče od datuma stupanja na snagu Sporazuma.
- (2) Za lice pomenuto u stavu 1. ovog člana pravne posljedice usred korišćenja prava na izbor važe od prvog dana narednog mjeseca po isteku mjeseca u kojem se izjasnilo o izboru prava.

III. DIO - ODREDBE O DAVANJIMA U NATURI

Član 8.

Pružanje davanja u naturi

- (1) a) U slučaju korišćenja davanja u naturi na osnovu čl. 12.-14. i 23. stav 1. Sporazuma pravo na davanja u naturi se dokazuje potvrdom (obrascem) izdatim od strane nadležnog nosioca.
- b) Ako podnositelj zahtjeva prilikom korišćenja prava na davanja u naturi nije mogao da prezentuje potvrdu (obrazac), podnositelj zahtjeva, davalac usluga ili nosilac nadležan prema mjestu prebivališta ili boravišta zatražiće njeno naknadno izdavanje od nadležnog nosioca. Ukoliko je na teritoriji Republike Mađarske pruženo davanje u skladu sa članom 12. stav 1., uz zahtjev za naknadnim izdavanjem potvrde (obrasca) podnesenim nadležnom nosiocu u Bosni i Hercegovini, prilaže se i odgovarajući medicinski izvještaj.
- (2) Lice koje koristi davanja u naturi na osnovu člana 12. stav 2. Sporazuma na teritoriji druge strane ugovornice obavezno je prezentovat potvrdu (obrazac) kojom se potvrđuje da je nadležni nosilac odobrio liječenje u drugoj strani ugovornice u skladu sa njegovim zdravstvenim stanjem. Ova potvrda (obrazac) treba da sadrži najduže vrijeme do kada se davanja u naturi mogu pružati.
- (3) Lice iz člana 12. stav 3. i člana 13. stav 2. Sporazuma koji želi da koristi davanja u naturi prema mjestu prebivališta obavezno je da sebe, odnosno članove svoje porodice prijavi kod nosioca nadležnog prema mjestu svog prebivališta, predajući potvrdu izdatu od nadležnog nosioca kojom se potvrđuje da on, odnosno njegovi članovi porodice imaju pravo na davanja u naturi.

Primjer potvrde (obrasca) o pravu na davanje u naturi dostavlja se, od strane nadležnog nosioca, nosiocu nadležnom prema mjestu prebivališta.

Ako se ne dostavi odgovarajuća potvrda (obrazac) nosilac nadležan prema mjestu prebivališta zatražiće njeno izdavanje od nadležnog nosioca, na zahtjev lica na koje se odnosi.

Radi korišćenja prava na davanje u naturi lica iz člana 12. stav 4. i člana 13. st. 3. i 4. Sporazuma, nosilac nadležan prema mjestu prebivališta uručuje licu kopiju potvrde (obrasca).

Izdata potvrda (obrazac) važi do posljednjeg dana roka koji je na njoj naveden ili dok nosilac nadležan prema mjestu prebivališta ne dobije zvanično pismeno obavještenje o prestanku njenog važenja na odgovarajućoj potvrdi (obrascu) izdatoj od strane nadležnog nosioca.

Nosilac mjesta prebivališta obavještava nadležnog nosioca o svim evidencijama, odnosno o činjenicama od značaja za korišćenje prava.

Član 9.

Nadoknada davanja u naturi u slučaju nepridržavanja propisanog postupka

- (1) Licu iz čl. 12.-14. Sporazuma koje je koristilo pravo na davanja u naturi na način koji nije predviđen članom 8. ovog administrativnog sporazuma, nastale troškove nadoknađuje nadležni nosilac prema pravnim propisima koje on primenjuje.
- (2) Nositelj koji je pružio davanja iz stava 1. ovog člana obavezan je da nadležnom nosiocu, na njegov zahtjev, dostavi neophodnu dokumentaciju.

Član 10.

Obavještenje o nesposobnosti za rad i bolničkom liječenju

Nadležni nosioci i nosioci strana ugovornica se slanjem odgovarajućih potvrda (obrazaca) uzajamno obavještavaju o slučajevima nesposobnosti za rad i bolničkom liječenju lica na koja se odnosi Sporazum.

Član 11.

Nadoknada troškova za davanja u naturi

- (1) Zahtjev za nadoknadu troškova za davanja pružena licima iz čl. 12. - 14. Sporazuma se dostavlja šestomjesečno na potvrdi (obrascu), a najkasnije u roku od tri godine.
- (2) Nadoknada nespornih troškova se vrši najkasnije u roku od šest mjeseci od dana prijema potvrde (obrasca).
- (3) Isplata se vrši u EVRO doznakama iznosa konvertovanog po kursu na dan isporuke potvrde (obrasca) iz stava 1. ovog člana.

Član 12.

Odobravanja davanja veće vrijednosti

- (1) Davanja u smislu člana 14. Sporazuma su:
- a) proteze udova, grudi, kao i grudnjaci, odnosno kupaći kostimi za nošenje grudnih proteza, ortopedska pomagala i sprave za oslanjanje, uključujući obloženi ortopedski steznik sa dopunskim dijelovima, priborom i alatom,
 - b) ortopedske cipele po mjeri, po potrebi zajedno sa pripadajućom normalnom cipelom,
 - c) plastika čeljusti i lica, perika,
 - d) vještačko oko, kontaktno sočivo, naočare za uvećanje i naočare sa durbinom,

- e) slušna pomagala, akustični i fonetički aparati, cohlearni implantati, govorni procesor,
- f) vještački zubi (ugrađeni ili koji se vade) i proteze za otvaranje usne šupljine,
- g) vozila za bolesnike (ručna i motorna), invalidska kolica i ostala mehanička pomagala za kretanje sa priborom, psi vodići za slijepce,
- h) kompjuter koji govori,
- i) koncentrator kiseonika,
- j) pumpa za insulin,
- k) zamjena sredstava navedenih pod tačkama od a - j,
- l) liječenje i boravak u sanatorijima, odmaralištima ili liječilištima,
- m) mjere za povraćaj funkcionalnih sposobnosti,
- n) sva ostala pomagala za liječenje, medicinska sredstva i druga davanja u natuри veće vrijednosti čija vrijednost prelazi iznos od 500 EVRA.

(2) Nositelj one strane ugovornice na čijoj se teritoriji pružaju davanja na zato predviđenoj potvrdi (obrascu) traži od nadležnog nosioca saglasnost za odobrenje davanja veće vrijednosti.

IV. DIO - ODREDBE O NOVČANIM DAVANJIMA

Član 13.

Obrada zahtjeva

- (1) Nositelj one strane ugovornice kod koga je podnijet zahtjev za davanje zatražiće od podnosioca zahtjeva da priloži raspoloživu dokumentaciju koja je potrebna nadležnom nosiocu druge strane ugovornice za obradu zahtjeva, a naročito podatke o periodima, vrsti i mjestima zaposlenja, odnosno obavljanja djelatnosti, kao i podatke o poslodavcu.
- (2) Nadležni nosioci su dužni da se međusobno obaveštavaju o svakom zahtjevu za davanje i svim činjenicama od značaja za ostvarivanje prava i utvrđivanje visine davanja, pri čemu potvrđivanje podataka na utvrđenoj dvojezičnoj potvrdi (obrascu) zamjenjuje dostavljanje originalne dokumentacije.
- (3) Nadležni nosioci, takođe, međusobno dostavljaju pregled zaposlenja, odnosno djelatnosti koje su obavljane u drugoj strani ugovornici, kao i, eventualno, u trećoj državi uz odgovarajuću dokumentaciju u originalu, odnosno u fotokopiji koju su ovjerili, uključujući i radnu knjižicu.

(4) Nadležni nosilac kome je podnijet zahtjev za davanje potvrđuje nosiocu druge strane ugovornice periode osiguranja koji se uzimaju u obzir prema pravnim propisima koje on primjenjuje.

(5) Nadležni nosioci se međusobno obaveštavaju, na utvrđenoj potvrdi (obrascu), o okončanju postupka za utvrđivanje prava na davanje.

(6) Na davanja za slučaj nezaposlenosti se primjenjuju st.1., 3., 4. i 5. ovog člana.

Član 14.

Ispłata novčanih davanja

(1) Nadležni nosioci strana ugovornica isplaćuju novčana davanja neposredno korisniku prava u skladu sa svojim pravnim propisima.

(2) U skladu sa propisima koji se primjenjuju korisnik novčanog davanja je obavezan, na zahtjev nadležnog nosioca, da dostavi potvrdu o životu na utvrđenoj potvrdi (obrascu).

V. DIO - RAZNE ODREDBE

Član 15.

Razmjena podataka i informacija

(1) Organi za vezu ili nadležni nosioci strana ugovornica jednom godišnje razmjenjuju podatke o izvršenim isplataima na osnovu Sporazuma. Podaci se odnose na broj korisnika i ukupan iznos izvršenih isplata datih po vrsti davanja.

(2) Nadležni nosioci ugovornih strana se međusobno i bez odlaganja obavještavaju o svim činjenicama važnim za davanja o kojima imaju saznanje, ako postoji pravo na davanje u skladu sa pravnim propisima obe ugovorne strane, a naročito o:

- a) utvrđivanju, obustavi ili ukidanju nekog davanja,
- b) dokazivanju novog perioda osiguranja,
- c) započinjanju vršenja ili obavljanju određenog zanimanja ili samostalne djelatnosti,
- d) zaključivanju novog braka od strane udovca-udovice,
- e) smrti korisnika davanja,
- f) sticanju državljanstva druge države,
- g) prestanku školovanja,
- h) promjeni prebivališta, odnosno boravišta.

Član 16.

Potvrde (obrasci) i postupci

(1) Organi za vezu ugovornih strana utvrđuju obrasce (potvrde) i postupke potrebne za primjenu Sporazuma.

(2) U slučaju kada osiguranik podnese zahtjev neposredno nosiocu druge strane ugovornice, tada taj nosilac prosljeđuje zahtjev nadležnom nosiocu prve strane ugovornice radi sproveđenja postupka u skladu sa Sporazumom.

Član 17.

Stupanje na snagu

Strane ugovornice se međusobno obavještavaju diplomatskim putem o sprovedenom internom postupku potrebnom za stupanje na snagu ovog administrativnog sporazuma. Ovaj administrativni sporazum stupa na snagu sa danom stupanja na snagu Sporazuma, i na snazi ostaje koliko i Sporazum.

Sačinjeno u Sarajevu, 12. juna 2008. godine, u dva izvornika na službenim jezicima Bosne i Hercegovine - srpskom, bosanskom i hrvatskom jeziku, te mađarskom jeziku, pri čemu je svih osam tekstova jednako vjerodostojno.

Za Bosnu i Hercegovinu
dr **Nikola Špirić**

Za Republiku Mađarsku
Ferenc Gyurcsány

Član 3.

Ova Odluka biće objavljena u "Službenom glasniku BiH" na srpskom, bosanskom i hrvatskom jeziku i stupa na snagu danom objavljenja.

Broj 01-011-2978-42/08
26. novembra 2008. godine
Sarajevo

Predsjedavajući
Nebojša Radmanović, s. r.
